

VAL

Alsamt nærkast tann stundin, til vit aftur standa troðkandi um atkvøðulættini, sum vit í demokratiska meðviti okkara royna at stúgva sum best við fjølbroyttastu áskoðanum okkara um fyrbrigði, tingmenn okkara velja at kalla politikk. Onkur okkara fer á val í takksemi yvir heppisliga framd mál í nú brátt lokna valskeiði, meðan onnur heldur illsinnsfýsín fara á val við tí eina endamálinum at læsta og lemja sum harðast stjórnandi politikkarar okkara fyrri skeiðis at gera sitt til, at vit nú umleið fáa eitt skilabæti og arbeidsdugnaligt landsstýri, sum undir valstríðnum hátt og heilagt hevur strongt heitini mong um, at nú er stundin komin, til tess at vit leggja á annan politiskan bóg. Men hvørvisjón tað er. Eftir skipan av nýggjum um ella gómlum nýggjum landsstýri taka vónandi kosnu stjórnandi menn okkara upp til viðgerðar og fullfíggarar tey av undanfarna landsstýri byrjaðu mál. So stjórnarlaga broytingin gerst sjáldan tann, andstöðu-politikkarar hava røtt um í lokna valstríðnum og kvana minni, tað veljarar teirra hava gylkað sær til. Hetta er okkum so nógva tað, at komandi og farandi stjórnir eru frægari ella vánaligari enn einhver onnur, men við galdandi stýrisskipan og arbeidslagi, er hetta einasta gongda leið, um komast skal víðari á nokrum øki. Men tað er eyðsæð, at einstakir av politikkarum okkara hava ikki gjørt sær greið hesi viðurskifti, men so áttu hesir heldur at komið sær fram úr tokuni og trúboðað ætlaðu kollveltingar teirra á ein meira mannsligan hátt, enn framvegis at hava okkum álvarssomu veljarar til látturs við áhaldandi illsinnsrøðum um mál, sum enn meira enn onnur hava sinniliga politiska granskan fyrri neyðini, um røkkast skulu skilabæsti loysnir í viðkomandi málum.

Politisku felagsmálini eru bæði mong og átroðkandi og stundum av so álvarsligum slag, at menn bæði fyrri og ímóti heldur velja at ganga heldur hólga um húrðarnar, tí sum kunnugt er tað ikki ráðiligt at smella við dyrnum so hart, at tær ikki fáast uppaftur, tá valúrslitið liggur á borði, og menn fara undir samgongutvingingar. Burtursæð frá vanliga hatsku illsinnsleypsarum okkara má valstríðið, sum nú brátt er at enda komið, haldast at vera heldur linari enn tey seinastu undanfarnu. Um orsokin er væntandi politisk himmalfærð hjá einstøkum av tingmonnum okkara ella vanliga víknandi knotur í føroyskum kongum burturav, er illt at siga, men tann fullgöða semja tingmanna millum um álvarsmál sum EEC og einstøk marknaðarmál, sum vanliga eru leskiligastu politisku ósingarbitarnir, hevur ivaleyst gjørt sitt til, at sýlpurnar og illsinnaðarnir ikki rættuliga darra við teirri megi, sum áður eyðkendi hvønn einstakan av tingmonnum okkara. Men nøgdin menna millum um greiðu stöðu og viðgerð landsstýrisins í ósingar- og kreppumálum verður

helst at skilja sum dyggilig álitisvátan stjórnandi monnum okkara til fyrminns, hesum sum tað so heppisliga eydnaðist at leiða okkum óskaladað úr EEC-vandanum, sum teir istaðin broyttu til eina handilsskipan so lagaliga, sum eingin hevði dittað sær at vóna, eina handilsskipan, sum var átroðkandi neyðug, eftir at ávis av okkara vanligu EFTA-keyparlondum vóru upptikin í henda óhugnaliga yvirpolitiska kræddarafelagsskapin EEC. Vert er eisini at bita merki í, at hetta mestsum fór fram, samstundis sum rudd varð slóð fyrri skilagóðum fiskivinnupolitikki, sum í størri mun enn onnur uppskot av sama slagi hava veitt okkum sámuligar treytir fyrri vinnu á fjarleiðum enn eina tíð; somuleiðis vinnu vit millumtjóða viðurkenning av torvi okkara fyrri skerdum uttanlendis fiskiskapi uttan fyrri 12 fjórðingarmarkið. Eg eri ikki óvítandi um, at landgrunnurin er og verður føroysk ogn, um hetta munnu føroyingar uttan mun til politiskan lit vera samdir, men eingin haldgöð loysn fæst hesum máli viðvikjandi uttan samvinnu við tey lond, sum av náttúrligu legu teirra framvið strendum Norðuratlantshavsins altið verða at hava fiskivinnuna sum týðandi inntøktutátt í landshúsarhaldinum.

Litli striðshugur andstöðumanna kann sjálvandi fastast sum mistreyti og politiskt máttloysi eftir at leskiliga ósingarbitarnir sum EEC og onnur týðandi mál eru tiknir teimum úr «munni». Foyir munnu hesir kenna seg, men viðgangast skal kortini, at andstöðan í hesum fyrri hana so trøngu døgum hevur minni innligastu kristnu samkenslu, tá samkenslu, sum altið eigur at falla teimum í lut, sum formáa sær í minna lagi. So strævið man tað haldast at vera hjá einari møguligari nýggjari samgongu at taka um endan til fullfíggarar av tí verki, núsitandi stjórn so heppisliga hevur lagt stöði undir. Spell mátti tað eisini tókst, um samgonguni varð noktað framhald av ásetta verkinum, sum nú tykist at hava funnið sína føstu útbyggingarlegu, sum við fólksins stuðli alamt verður at styrkja tað stöðið, framtíðarinnar samfelag má grundast á, um bjarta endamálið skal verða sjálhjálpar og politiskt frælsi fyrri tjóð og fólk okkara.

Onkur hevur í samband við stórvingu landsútbyggingina havt á munni, at oyðslingin hevur verið í størri lagi, bæði viðvikjandi útbyggingar av samføslunum um skipaflothanum. Físt verður á, at hesar stóru ilögur eru inflatiónsfremjandi og gera tað, sum verri er, men fólk víð bert eini hómung av figgar-kunnleika vita tianbetur, at slikt tala er ímóti betri vitan. Sjálvir hava vit tianverri ikki enn okkara egnu krónu, og hava vit sostatt heldur onga ávirkan á virði hennara mótvægis útlendiskum gjaldoyra, og er tað sostatt átroðkandi neyðugt, um vit ikki eftir bert einum ári

skulu missa umleið 20–25% av núverandi avlopi okkara, at vit sum skjótast nýta henda pening í uppbyggingarvirksemi landsins. Viðmerkjast kann í hesum viðfangi, at eitt av høvuðsmálum stjórnandi landsstýrisflokksins er og verður stovnssetan av føroyskum tjóðbanka. Slikt stig vildi avmarkað ella skava burtur útflytningin av landsins spari-peningi, sum við nógaldandi bankaskipan ótarnaður floymir av landinum útlendiskum lán-tøkufólki til fyrminns. Slikt skipan vildi óivað bót týðandi um lánimøguleikarnar fyrri egnu húsabygging okkara.

Fíttligt av peningi manna millum bótir ikki munandi um sokallaðu inflatiónina, men heldur niðarlaga mugu teir menn haldast at riða, sum so opin-skáraðir í bløðnum meinskast við ta inntøku, heimamenn møguliga hava vunnið sær við luttøku teirra í almennum uppbyggingararbeiði, sum kortini einans kann fremjast, tá figgarvænir eru til vildar og somu verkamenn tøkir.

Viðgangast skal, at slikar umfatandi ilögur einans eru gagnligar, um hesar verða framdar í samstarvi við dyggiliga undirbygdar útbyggingarætlanir. Her er tó eingin vandi á ferð, tí útbyggingarætlanir frægu, sum stöði varð lagt til av visastu politikkarum landsins, sum tianverri ikki eru okkara millum longur, verða alsamt eftirfylgdar, og so umfavnandi og beinraknar, hesar ætlanir vóru, man beinast vera at hugsa, at vit enn eina ríma tíð fara at halda okkum til somu ætlanir, sum hvørki vóru merktar ella avmarkaðar til eitt ávist tíðarskeið, men harafturimóti grundaðar á hollan og fram-skygdan kunnleika um tjóðarinnar møguleikar og tørv, leiddar fram úr 50'unnar myrkri av vitramanna bjartskygda áliti á tað fólk her býr.

Slikur miðvisur útbyggingar-politikkur hevur undanfarnu árin roynst okkum sera hollur. Sum dæmi um hetta kunnu vit uttan at smæðast nevna fiskiskipaflotha okkara, sum tað eftir fáum árum hevur eydnast at broyta til hin mest nýmótans í norðurlondum frá aldargingnum færum frá seinastu öld. Nevnda stórvingna útbygging av veiðiflota okkara hevur tey seinastu árin komið okkum sera væl við, tá talan hevur verið um millumlandatíngingar fiskiskapi viðvikjandi. Um hetta last best fræga úrslit landsstýrisins frá samráðingunum við onnur makrel- og sildaveiðandi lond, sum vegna munandi veiðiorku okkara gingu við til at veita okkum rættin til størri veiðunøgd enn hana, norðmenn fingtu tiluttada. Viðurkenning av tilik-um slag man valla falla javnstórur tjóðum við okkara í lut, men miðvisi politikkur landsins hevur hesi undanfarnu árin dyggiliga gjørt var við okkara áneyðir á fedranna høvum. Hesin vísir politikkur, sporttin og borin av ódeyðiligum fóstur-landsalski, er á millumtjóðastigi einasta gongda leið, um vit av sonnum vilja ogn okkum al-tjóða viðurkenning og tjóðskap-arliga sjálvsstöðu.

Krisjan

stubbar uttaneftir

Uttanríkisfundur

Uttanríkisráðharrarnir í Felagsmarknaðinum hittast 11. november til fundar annaðhvørt í Paris ella Bruxelles fyrri at gera uppskot til eina dagsskrá til ein europeiskan toppfund í næstum, segdu keldur í Haag mánakvöldið.

Bøðilin fyrri rættin

Fyrrverandi Gestapo-leiðarin Ludwig Hahn — kendur undir navninum «Bøðilin frá Warszawa» — kom týsdagin

Ludwig Hahn

Eystur og Vestur

Miðskeiðis í komandi ári verður hildin ein ráðstevna við luttøku av kommunistaflokkum í Eystur- og Vestureuropa, sigur skrivarin í sentralnevndini hjá rumenska kommunistaflokkinum Stefan Andrei. Hann sigur, at nakar ávisur dagar, tá ráðstevnan skal haldast, ikki er ásettur enn.

Allir kommunistaflokkarnir verða bodnir við til ráðstevnuna. Sagt verður, at hóast tað skuldi hent, at onkur av flokkunum ikki kemur at luttaka, so fer hann ikki at verða skuldsættur fyrri nakað.

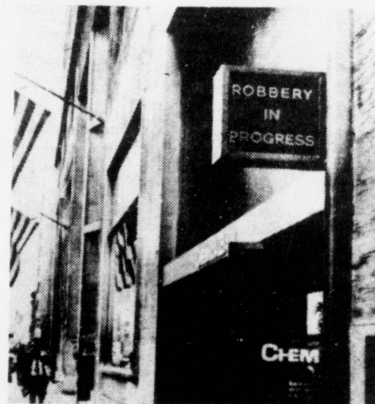
Setti met

Norski linubáturin Hustad-buen kom fyrr í vikuni til Álesund við størstu linuveiðini, sum nakrantíð er ferd til Noregs. Báturin hevði roynt í triggjar til fyra vikur við Føroya banka og fekk hesa tíðina 120 tons av rundfiski og svartkalva.

Flúgva til Kina

Kina og Japan hava tikið upp nýtt flogsamband millum høvuðsstaðirnar í teimum báðum londunum. Samstundis hevur Taiwan sliðið flogsambandið við Japan.

Her verður eitt bankarán

Her fer at henda eitt bankarán lýsir á skeltinum uttan fyrri ein av teimum stóru bankunum í USA — Chemical Bank — New York.

So galið varð tað tó ikki hesaferð, men bankin setti skeltið upp sum eina roynd til at forða bankaránunum. Tað er meiningin við skeltinum, at tey, sum ganga fram við bankanum skulu varnast orðini, sum standa á tí.

fyrri rættin í Hamburg ákærður fyrri at hava flutt 300.000 jodar frá Warszawa til konsentrationsleguna Treblinka í árunum 1942 og -43.

Hin 66 ára gamli Hahn er áður dæmdur til 12 ára fongsulsrevsing fyrri at hava beint fyrri einum hópi av jøðum og polakum í Paviak-fongslinum í Warszawa. Orsakað av vánaligari heilsu situr hann í varðhaldi í heimi sinum.

Ludwig Hahn var stjóri fyrri Gestapo í Warszawa í tíðarskeiðinum 1941–44.

Roknað verður við, at henda rættarsakin fer at vara í fleiri mánaðir.